

Силабус освітнього компоненту

Українська мова як іноземна

Курс 1-2 (семестр- 1-4)

Дата створення:

Викладач: Семененко Інга Євгеніївна, к.пед. наук, доцент

Кафедра: мовної підготовки

Контактний телефон: 0677818640

E-mail: inga.semenenko@ukr/net

Обсяг освітнього компоненту: 1080

Короткий зміст освітнього компоненту: Програму вивчення навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» складено відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки бакалаврів спеціальності 19 «Архітектура та будівництво», 192 «Будівництво та цивільна інженерія», 193 «Геодезія та землеустрій».

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів практичних навичок, мовної та мовленнєвої компетенції, підвищення рівня гуманітарної освіти майбутніх керівників у світлі вирішення завдань стосовно соціально-економічного розвитку України. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» є педагогічно адаптований лексико-граматичний, текстовий і мовний матеріал з навчально-професійної, соціально-культурної й суспільно-політичної сфери спілкування; принципи створення та використання у професійній діяльності фахівців тих лексичних і граматичних форм української мови як іноземної, що дають можливість здійснювати професійне спілкування, одержувати необхідну професійну інформацію й здійснювати комунікацію в інших сферах спілкування. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів сучасної системи спеціальних знань у галузі української мови, набуття ними навичок та вмінь практичного використання мовних знань в умовах навчальної й професійної діяльності.

Передумови для вивчення освітнього компоненту: Навчальна дисципліна «Українська мова як іноземна» базується на знаннях студентами основних розділів дисципліни «Українська мова як іноземна» (для іноземних студентів підготовчих відділень ЗВО) (Рівень володіння мовою B1). Своєю чергою знання дисципліни «Українська

мова як іноземна» забезпечить вивчення усіх профільних дисциплін зі спеціальності іноземного студента.

Компетентності:

Інтегральні: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у сфері будівництва та цивільної інженерії або у процесі подальшого навчання із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, технічних, технологічних, інформаційних та соціально-економічних наук, що характеризуються комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні:

ЗК 1. Володіти активною громадянською позицією, що ґрунтується на демократичних переконаннях, гуманістичних та етичних цінностях.

ЗК 2. Здатність застосовувати фахові та фундаментальні знання у професійній діяльності.

ЗК 3. Здатність організувати роботу відповідно до вимог охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки на об'єктах автомобільного транспорту у процесі їх виробництва, експлуатації, обслуговування і ремонту.

ЗК 4. Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї професії, застосовувати принципи деонтології під час виконання професійних обов'язків.

ЗК 5. Здатність до усної та письмової ділової комунікації державною й іноземною мовами для спілкування у професійній та соціально-культурній сферах, володіння фаховою термінологією іноземною мовою. Здатність до усвідомленого поповнення і розширення комунікативних навичок у професійній сфері впродовж життя.

ЗК 6. Володіння навичками використання сучасного програмного забезпечення, Internet-ресурсів і роботи в комп'ютерних мережах, володіння основними методами, способами і засобами отримання, зберігання та переробки і використання технічної інформації у професійній діяльності.

ЗК 7. Здатність ефективно планувати та раціонально організувати професійну діяльність; використовувати організаторські навички для планування роботи колективу.

ЗК 8. Здатність спілкуватися й співпрацювати з фахівцями інших галузей, адаптуватися у соціальному та професійному середовищі.

ЗК 9. Здатність усвідомлювати відповідальність за результати своєї професійної діяльності перед громадськістю.

ЗК 10. Здатність вирішувати проблеми у нових і нестандартних професійних ситуаціях з урахуванням стану та розвитку

автомобільного транспорту, соціальної й етичної відповідальності за прийняті рішення.

ЗК 11. Здатність застосовувати професійні та особистісні якості для забезпечення конкурентоспроможності на українському і міжнародному ринку праці.

ЗК 12. Здатність застосовувати математичні та статистичні методи під час збору, систематизації, узагальнення та обробки науково-технічної інформації, підготовки оглядів, анотацій, складання рефератів, звітів і бібліографії з об'єктів дослідження; брати участь у наукових дискусіях і процедурах захисту наукових робіт різного рівня та виступів з доповідями і повідомленнями з тематики проведених досліджень; володіти способами поширення і популяризації професійних знань, проводити навчально-виховну роботу з учнями.

Спеціальні (фахові) компетентності. Загально-професійні:

ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України, Правил технічної експлуатації об'єктів будівництва України, інструкцій і рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування будівельних об'єктів, дорожніх споруд та їх систем.

ФК 2. Здатність до розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.

ФК 3. Здатність до критичного осмислення і застосування основних теорій, методів та принципів природничих наук.

ФК 4. Здатність працювати з геодезичними приладами та використовувати топографічні матеріали при проектуванні та зведенні об'єктів будівництва та інженерних мереж.

ФК 5. Здатність створювати та використовувати технічну документацію.

ФК 6. Знання технології виготовлення, технічних характеристик сучасних будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, уміння ефективно використовувати їх при проектуванні та зведенні будівельних об'єктів.

ФК 7. Здатність до розробки об'ємно-планувальних рішень будівель та їх використання для подальшого проектування.

ФК 8. Здатність оцінювати і враховувати кліматичні, інженерно-геологічні та екологічні особливості території будівництва при проектуванні та зведенні будівельних об'єктів.

ФК 9. Здатність визначати та оцінювати навантаження та напружено-деформований стан ґрунтових основ та несучих конструкцій будівель (споруд), у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.

ФК 10. Здатність до розроблення конструктивних рішень об'єктів будівництва на базі знання номенклатури та конструктивних форм, уміння розраховувати й конструювати несучі та огорожувальні будівельні конструкції.

ФК 11. Здатність до розробки та оцінки технічних рішень інженерних мереж.

ФК 12. Знання сучасних вимог нормативної документації в галузі будівництва.

ФК 13. Здатність виконувати та аналізувати економічні розрахунки вартості будівельних об'єктів.

ФК 14. Володіння технологічними процесами при зведенні, опорядженні та експлуатації будівель і споруд та монтажу інженерних систем і мереж.

ФК 15. Здатність до розробки раціональної організації та управління будівельним виробництвом при зведенні, експлуатації, ремонті й реконструкції об'єктів з урахуванням вимог охорони праці.

ФК 16. Знання принципів проектування міських території та об'єктів інфраструктури і міського господарства.

ФК 17. Розуміння вимог до надійності та засобів забезпечення надійності будівельних конструкцій, будівель, споруд та інженерних мереж.

192.01 - Спеціалізація «ПРОМИСЛОВЕ ТА ЦИВІЛЬНЕ БУДІВНИЦТВО»

Спеціальні (фахові) компетентності (спеціалізовано-професійні)

ФК СП101. Здатність до проектування будівель та споруд промислового та цивільного призначення з використанням збірних і монолітних залізобетонних, металевих, кам'яних та дерев'яних конструкцій, в тому числі застосовуючи сучасні програмні комплекси.

ФК СП102. Знання та розуміння будівельної механіки та її застосування при розрахунку й проектуванні будівельних конструкцій із використанням систем автоматизованого проектування.

ФК СП103. Здатність до розрахунку та конструювання несучих конструкцій і вузлів з'єднання залізобетонних, кам'яних, металевих і дерев'яних конструкцій, в тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.

ФК СП104. Здатність аналізувати властивості ґрунтів основи, обирати та проектувати економічні фундаменти різних типів (неглибокого закладання, пальові) з урахуванням взаємодії будівельних конструкцій між собою та із неоднорідним природним або штучним ґрунтовим середовищем при різних за характером навантаженнях.

ФК СП105. Здатність забезпечити організацію будівництва будівель та інженерних споруд різної архітектурної та технічної

складності із використанням сучасних конструкційних матеріалів та енергоефективних технологій.

ФК СП106. Здатність до проектування організаційно-технологічних рішень зведення будівель та споруд, володіння базою сучасних технологій будівельного виробництва і вміння впроваджувати їх у практичну діяльність з урахуванням техніко-економічних показників.

ФК СП107. Здатність до участі в управлінні комплексними будівельними проектами з усвідомленням відповідальності за прийняті рішення та забезпеченням якості робіт.

ФК СП108. Здатність прогнозувати та вміти оцінювати економічну доцільність зведення будівель та інженерних споруд на етапі проектування.

192.03 – Спеціалізація «МОСТИ І ТРАНСПОРТНІ ТУНЕЛІ»

Спеціальні (фахові) компетентності (спеціалізовано-професійні)

ФК СП301. Перевіряти і застосовувати положення нормативної бази в області інженерних вишукувань, принципів проектування мостів та транспортних тунелів, інженерних систем і обладнання, об'єктів транспортної інфраструктури

ФК СП302. Володіти методами проведення інженерних вишукувань, технологією проектування з використанням універсальних і спеціалізованих програмно-обчислювальних комплексів і систем автоматизованого проектування та розрахунку елементів та об'єктів транспортних споруд на дорогах

ФК СП303. Володіти технологією, методами освоєння і удосконалення технологічних процесів будівництва, експлуатації, обслуговування транспортних споруд на дорогах, інженерних систем, виробництва дорожньо - будівельних матеріалів, виробів і конструкцій

ФК СП304. Здійснювати і організовувати технічну експлуатацію мостів і тунелів та інших транспортних споруд на дорогах, забезпечувати надійність, безпеку і ефективність їх роботи.

192.04 – Спеціалізація «ТЕХНОЛОГІЯ БУДІВЕЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ, ВИРОБІВ І МАТЕРІАЛІВ»

Спеціальні (фахові) компетентності (спеціалізовано-професійні)

ФК СП401. Знання номенклатури будівельних матеріалів і виробів неорганічної та органічної природи, їх технічних та експлуатаційних властивостей, особливостей виготовлення та раціонального застосування залежно від умов використання, експлуатації та з урахуванням економічної доцільності.

ФК СП402. Знання сировинної бази, номенклатури та основ технологій отримання всіх видів будівельних матеріалів, виробів і конструкцій та здатність проектувати технологічні лінії та підприємства

їх виробництва з використанням місцевої сировини та відходів промислового виробництва.

ФК СП403. Знання теоретичних закономірностей перебігу елементарних процесів і основних стадій технологічного процесу виготовлення будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, принципів оптимізації технологічних рішень та здатність розрахувати параметри технологічних процесів і апаратів.

ФК СП404. Здатність визначати основні властивості будівельних матеріалів, виробів і конструкцій за допомогою сучасних методів випробувань, встановлювати залежність властивостей матеріалів від їхнього складу та структури, а також технології їх виготовлення для раціонального використання будівельних матеріалів, виробів і конструкцій в будівлях і спорудах різного призначення

ФК СП405. Знання теорії організації виробничих процесів, принципів і методів їх організації в основних, допоміжних і обслуговуючих підрозділах підприємств, методології дослідження і проектування виробничих процесів і систем.

ФК СП406. Здатність виконувати техніко-економічний аналіз та розрахунки показників виробництва різних видів будівельних матеріалів, виробів та конструкцій.

192.07 – Спеціалізація «АВТОМОБІЛЬНІ ДОРОГИ ТА АЕРОДРОМИ»

Спеціальні (фахові) компетентності (спеціалізовано-професійні)

ФК СП701. Здатність аналізувати і застосувати положення нормативної бази в області інженерних вишукувань, принципів проектування автомобільних доріг та аеродромів, інженерних систем і обладнання, об'єктів дорожньої інфраструктури.

ФК СП702. Володіти методами проведення інженерних вишукувань, технологією проектування автомобільних доріг та аеродромів з використанням універсальних і спеціалізованих програмно-обчислювальних комплексів і систем автоматизованого проектування

ФК СП703. Володіти технологією, методами удосконалення технологічних процесів будівництва, експлуатації, обслуговування, ремонту і реконструкції автомобільних доріг та аеродромів, виробництва та використання дорожньо-будівельних матеріалів, виробів і конструкцій.

ФК СП704. Здійснювати і організовувати технічну експлуатацію аеродромів, автомобільних доріг та об'єктів автодорожнього господарства, забезпечувати надійність, безпеку і ефективність їх роботи.

ФК СП705. Володіти теоретичними основами будівельної механіки та геотехніки, виконувати на їх основі розрахунки напружено-

деформованого стану земляного полотна, дорожніх одягів та штучних споруд при проектуванні автомобільних доріг та аеродромів.

193. Спеціальність «ГЕОДЕЗІЯ ТА ЗЕМЛЕУСТРІЙ»

Спеціальні (фахові) компетентності (спеціалізовано-професійні)

Професійні компетентності бакалавра з геодезії та землеустрою – здатності до реалізації професійних обов'язків за видами професійних робіт:

ФК СП 1 - здатність показувати знання і розуміння основних теорій, методів, принципів, технологій і методик в галузі геодезії і землеустрою;

ФК СП 2 - здатність показувати базові знання із суміжних дисциплін – фізики, екології, математики, інформаційних технологій, права, економіки тощо), вміння використовувати їх теорії, принципи та технічні підходи;

ФК СП 3 - здатність використовувати знання з загальних інженерних наук у навчанні та професійній діяльності, вміння використовувати їх теорії, принципи та технічні підходи;

ФК СП 4 - здатність виконувати професійні обов'язки в галузі геодезії і землеустрою;

ФК СП 5 - здатність вибирати методи, засоби та обладнання з метою здійснення професійної діяльності в галузі геодезії і землеустрою;

ФК СП 6 - здатність проводити польові, дистанційні і камеральні дослідження в галузі геодезії та землеустрою;

ФК СП 7 - здатність вміти використовувати сучасне геодезичне, навігаційне, геоінформаційне та фотограмметричне програмне забезпечення та обладнання;

ФК СП 8 - здатність самостійно збирати, обробляти, моделювати та аналізувати геопросторові дані у польових та камеральних умовах;

ФК СП 9 - здатність агрегувати польові, камеральні та дистанційні дані на теоретичній основі з метою синтезування нових знань у сфері геодезії та землеустрою;

ФК СП 10 - здатність розробляти проекти і програми, організовувати та планувати польові роботи, готувати технічні звіти та оформлювати результати польових, камеральних та дистанційних досліджень в геодезії та землеустрої;

ФК СП 11 - здатність вирішувати прикладні наукові та технічні завдання в галузі геодезії та землеустрою у відповідності до спеціалізацій.

Результати навчання:

- у процесі читання розуміти інформацію, що міститься у тексті, вміти повно і коротко передавати основний зміст тексту;

- у процесі аудіювання повністю розуміти інформацію тексту, що репрезентується у нормальному темпі, а також використовувати її під час спілкування в залежності від мети;
- у процесі мовленнєвого акту в репродуктивному мовленні відтворювати у певній послідовності текст, що студент прочитав або прослухав, а в продуктивному мовленні – створювати власний текст. У діалогічному мовленні вести діалог-бесіду загальнонаукового, професійно-орієнтованого та соціокультурного характеру;
- під час письма репродукувати текст із дотриманням логіки викладу; складати письмові тексти в різних сферах спілкування;
- продукувати висловлювання різних видів під час спілкування на навчально-професійні теми.

Методи навчання, форми та методи оцінювання: словесні, наочні, практичні

Характеристика відповіді	Оцінювання		
	За шкалою ECTS	Кількість балів	За національною шкалою
Студент демонструє відмінне володіння мовними навичками (говорінням, аудіюванням, ЧИТАННЯМ і писемним мовленням), а також володіння граматикою і науковим стилем мовлення. Мова студента відрізняється великим лексичним запасом і різноманітністю мовних засобів. Студент дає повну, розгорнуту відповідь з вивчених лексико-граматичних тем відповідно до норм української (російської) мови.	A (відмінно)	90 - 100	«відмінно»
Студент демонструє добре володіння мовними навичками (говорінням, аудіюванням, ЧИТАННЯМ і писемним мовленням), а також володіння граматикою і науковим стилем мовлення. Студент дає повну відповідь за вивченими лексико-граматичними темами відповідно до норм української (російської) мови. Мова відрізняється достатнім лексичним запасом. У відповіді допущені окремі неточності, виправлені студентом за допомогою викладача.	B (дуже добре) C (добре)	85 – 89 75 - 84	«добре»
Студент демонструє погане володіння мовними навичками (говорінням, аудіюванням, ЧИТАННЯМ і писемним	D	65 – 74	«задовільно»

<p>мовленням) і науковим стилем мови, а також грубі порушення граматичної структури речення. Студент дає неповну відповідь з вивчених лексико-граматичних тем відповідно до норм української (російської мови). Словниковий запас бідний.</p>	<p>(задовільно)</p> <p>Е (достатньо)</p>	<p>60 - 64</p>	<p>»</p>
---	--	----------------	----------

1. Рекомендована література: Базова література

1.1. Антонів О. Українська мова для іноземців : модульний курс : навчальний посібник / Антонів О., Паучок Л. – К. : Фірма «ІНКОС», 2012. – 268 с.

1.2. Багмут І. Українська мова. Адаптовані тести для читання / І. Багмут, В.Штефуца. – Сегед, 2011.

1.3. Бакум З.П. Українська мова для студентів-іноземців (рівень С1): [навчальний посібник] / Бакум З.П., Городецька В.А., Суховенко Н.І.– Кривий Ріг, 2013.–Ч. І.–94с.

1.4. Вінницька В.М. Українська мова : практичний курс граматики для студентів-іноземців / В.М. Вінницька, Н.П. Плющ / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Підготовчий факультет. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2003. – 272 с.

1.5. Іванець Т.Ю. Українська мова для іноземних студентів інженерних спеціальностей / Т.Ю. Іванець. – Вінниця : ВНТУ, 2005. – 65 с.

1.6. Іванець Т.Ю. Українська мова для іноземних студентів : навчальний посібник для студентів-іноземців / Т.Ю. Іванець, В.Я. Корженко, О.В. Абрамчук / Вінницький державний технічний університет / уклад. Т.Ю. Іванець. – Вінниця : ВДТУ, 1999. – 112 с.

1.7. Ключковська І. Мандрівка Україною: Українська мова як іноземна : навч. посіб. / Ірина Ключковська, Олеся Палінська, Ольга Пташник, Оксана Туркевич, Богдан Сиванич, Галина Шміло. – Львів : Вид-во „Дон Боско”, 2012. – 152 с.

1.8. Лисенко Н.О., Кривко Р.М., Світлична Є.І., Цапко Т. Українська мова для іноземних студентів. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 240 с.

1.9. Луценко В. І. Українська мова для іноземних студентів: навч. пос. у 4-х т. Т.1 / В.І. Луценко М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т.–Дніпро: НГУ, 2017. –84 с.

1.10. Макарова Г.І. Let's Speak Ukrainian (Розмовляємо українською) : у 3 кн. / Г.І. Макарова, Л.М. Паламар, Н.К. Присяжнюк. – К. : Фірма «ІНКОС», 2010.

1.11. Методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи «Збірник текстів та вправ з української мови для іноземних студентів усіх спеціальностей (I-II курс)» / укладач: канд. філол. наук, доц. Арделян М.В. – Х. : ХДУХТ, 2015. – 74 с.

1.12. Назаревич Л.Т., Гавдида Н.І. Українська мова для іноземців. Практикум / Л.Т. Назаревич, Н.І. Гавдида – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2017. – 188 с.

1.13. Українська мова для іноземних студентів: посібник / В.М. Винник, О.М. Гайда, І.Д. Драч та ін. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2013. – 288 с.

1.14. Чистякова А.Б. Українська мова для іноземців : підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів / А.Б. Чистякова, Л.І. Селіверстова, Т.М. Лагута. – Х. : Видавництво «ІНДУСТРІЯ», 2008. – 384 с.

2. Допоміжна література

2.1. Вінницька В.М. Українська мова як іноземна (початковий курс) / В.М. Вінницька, Л.С. Головяшина, Н.П. Плющ / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Підготовчий факультет. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2002. – 379 с.

2.2. Вовк П.С. Українська мова: на матеріалі економічних текстів : навчальний посібник / П.С. Вовк, В.В. Радченко, Т.М. Крик. – К. : Вища школа, 2007. – 215 с.

2.3. Зайченко Н.Ф. Практичний курс української мови для іноземців : усне мовлення / Н.Ф. Зайченко, С.А. Воробйова. – К : Знання України, 2005. – 324 с.

2.4. Кисельова Т.Г. Українська мова : перші кроки : навчальний посібник для іноземців / Т.Г. Кисельова, О.П. Солонська, Л.І. Безкровна; Національна фармацевтична академія України. – Х. : Видавництво НФАУ, 2002. – 88 с.

2.5. Коржено В.Я. Українська мова для студентів-іноземців підготовчого відділення. Розмовно-фонетичний курс : навч. посібник / В.Я. Корженко, З.П. Корженко, Л.В. Горчинська; Вінницький національний технічний університет. – Вінниця : ВНТУ, 2005. – 237 с.

2.6. Крок-1 (рівень А1-А2). Українська мова як іноземна : книга для студента / Олеся Палінська, Оксана Туркевич. – Львів : Артос, 2010.– 104 с.

2.7. Кудіна Т. Українська мова як іноземна (початковий курс) : підручник / Т.Кудіна. – К. : Видавництво Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, 2009. – 334 с.

2.8. Мацієвська Н.П. Українська мова для студентів-іноземців. Початковий курс / Н.П. Мацієвська, Л.А. Мельникова, Т.В. Поліщук, Н.В. Степаненко, Л.О. Товкач; Черкаський інженерно-технологічний

інститут. – Ч. 1. – Черкаси : ЧІТІ, 1998. – 197 с. – Ч. 2. – Черкаси : ЧІТІ, 1999. – 208 с.

2.9. Сокіл Б. Українсько-арабський розмовник. Українська мова як іноземна Київ: Мандрівець, 2008.

2.10. Українська мова для іноземних студентів : навч. посіб. / О.Н. Лисенко, Р.М. Кривко, Є.І. Світлична, Т.П. Цапко. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 240 с.

2.11. Чезганов С.А. Українська мова як іноземна : навчальний посібник : у 2 ч. / С.А. Чезганов; ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2008. – 232 с.

Додаткові джерела:

1. <http://krok.mio.k.lviv.ua/uk/>
2. <https://speakukraine.net/>
3. <https://www.ukma.edu.ua/eng/ufl/>
4. <https://ukrainskamova.com/>
5. <https://webpen.com.ua/>